

Paloheinän latureitin puistosuunnitelma - Vuorovaikutusraportti

14.3.2022

Vuorovaikutusraportin ovat laatineet puistosuunnitelman laadinnasta vastanneet WSP Finland Oy:stä pääsuunnittelija, maisema-arkkitehti Olli Hakala ja suunnittelija Jaakko Aho-Mantila sekä Helsingin kaupunkiympäristön toimialalta suunnitteluvastaava Tiina Saukkonen.

Sisällys

Paloheinän latureitin puistosuunnitelma - Vuorovaikutusraportti	1
1. Vuorovaikutus suunnitteluhankkeessa	1
2. Kerro kantasi kyselyssä saatu palaute.....	2

1. Vuorovaikutus suunnitteluhankkeessa

Suunnitelma laadittiin vuorovaikutteisesti kaupunkiympäristön toimialan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan asiantuntijoiden toimesta. Suunnittelun aikana järjestettiin suunnittelukokouksia ja yhteisiä maastokäyntejä. Suunnitteluun osallistuivat kaupunkiympäristön toimialalta suunnitteluvastaava Tiina Saukkonen, projektijohtaja Tomas Palmgren ja maisema-arkkitehti Milja Halmkrona sekä ympäristötarkastaja Raimo Pakarinen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta suunnitelman laadintaan osallistuivat yksikön päällikkö Petri Angelvuo, projektipäällikkö Hannu Airola sekä tiimiesimies Mircos Kienänen.

Suunnittelun aikainen viestintä ja vuorovaikutus järjestettiin suunnitelman luonnosvaiheessa helmikuun 2022 aikana seuraavasti:

- Suunnitelmaluonnoksesta ja sen kommentointimahdollisuuksista tiedotettiin seuraavasti:
Mediatiedote ja uutinen kaupungin verkkosivuilla
 - Kaupunkiympäristön sosiaalisen median kanavat
 - Info Paloheinän majan, Pitkälän ulkoilumajan ja ravintola Pehtoorin ilmoitustauluilla
 - Tiedonjakopyyntö stadiluotsille, noin 15 yhdistykselle, seuralle ja kansalaisliikkeelle sekä Paloheinän hiihtoladut -facebook -ryhmään
- Suunnitelmaluonnos oli esillä Kerro Kantasi verkkopalvelussa 23.1. -13.2.2022 ajan. Kyselyssä oli tiedot ja suunnitelmaluonnokset sekä Kuninkaantammentien että Paloheinän latujen puistosuunnitelmista. Kummastakin puistosuunnitelmasta pystyi antamaan palautetta erikseen. Paloheinän latusuunnitelman luonnoksesta saatiin 322 kommenttia.

2. Kerro kantasi kyselyssä saatu palaute

Kerro kantasi kyselyyn saatiin runsaasti mielipiteitä, jopa 322 kappaletta. Esillä olleeseen suunnitelmaluonnokseen sekä kyselyyn ja siihen saatuihin mielipiteisiin voi tutustua tästä linkistä, jossa se on esillä muiden päätyneiden kyselyjen joukossa:

<https://kerrokantasi.hel.fi/keskuspuistonladut2022>

Mielipiteet on käyty läpi, ryhmitelty ja kuvattu pääkohdiltaan teemoittain esimerkkikommentein varustettuna sekä laadittu niihin vastineet.

Puistosuunnitelmapiirros kuvasi kesäajan latupohjan rakennetta, minkä tulkinta osaksi talviajan käyttöä ja Paloheinän verkostoa oli monelle vaikeaa ja siksi asukaspalaute oli osin epäselvää ja laaja-alaista.

Puistosuunnitelmassa esitettyä latureittia ja talvikunnossapidettävää ulkoilureittia kannatettiin

Suunnitelma kävelyn ja pyöräilyn mahdollistamisesta talvella todettiin monessa palautteessa hyväksi asiaksi ja edistävän alueen monipuolista käyttöä:

Palaute ”Kannatan suunnitelmaa. Perinteisen hiihtäjät ja kävelyreitti mahtuvat vierekkäin ihan hyvin. Sopa sijaa antaa.

Talvikunnossapito tulee sitten pystyä hoitamaan niin, ettei hiekoitus leviä ladulle. Ja selkeä kyltitys, mikä kieltää luisteluhiihdon tällä lyhyellä yhteiskäyttöpatkällä.”

Palaute ”Hiihtoreitti tuolle välille on ehdottomasti tarpeellinen. Yhdyslatu rullasuksiradalle, helppo reitti täyttömäen länsipuoliselta reitiltä sekä Pitkälakoskelle että Paloheinän majalle.

Jos halutaan kävelyreitti Paloheinän mäen ympäri, niin tuossa senkin on varmaan oltava?

Toimivat hiihtoladujen ja kävelyreittien risteykset ovat varmasti suurin haaste tässäkin. Hiihtoladun pitäisi jatkua risteyksien yli. Hiekoitusta pitäisi vähentää reilusti risteyksien kummaltakin puolelta 10-20m.

Ongelmia tulee, jos tänään otettu risteyskuva toteutuu. Kävelyreitit hiekoitus on muodollisesti keskeytetty ladun kohdalla.”

Palaute ”Tämä patkka on talvisin ahdas, ei voi oikein kävellä eikä hiihtää. Kesällä purupohja on hyvä lenkkeilyyn. Kannatan ehdotusta.”

Palaute ”Vaikuttaa hyvältä ja perustelulta. Näillä pienillä muutoksilla saamme puistoon tilaa sekä hiihtäjille että kävelijöille/pyöräilijöille.”

Palaute ”Hieno uudistus! Mahtavaa, että kävelijät saavat lisää mahdollisuuksia ulkoilla Paloheinän laidalla ja samalla mahdollistetaan perinteisen hiihto. Kiitos kaupunki!”

Palaute ”Kiitos kun kävelyreittejä tulee lisää alueelle, jotta voi lähiliikuntaa harrastaa. Metsäladut ovat hukkakäytössä talvikautena, kun sää sahaa ja ladut ovat jäässä ja ladut roskaisia. Keskuspuiston pitäisi olla käytettävissä kaikille liikkujille ei vain hiihtäjille.”

Vastine

Saadun palautteen perusteella ihmiset tarvitsevat monipuolisia ulkoilupalveluita ja hoidetuille kävely ja pyöräilyreiteille on kysyntää talvisin. Tämä suunnitelma mahdollistaa talvikunnossapidetyn kävely- ja pyöräilyreitit sekä säilyttää hiihtoyhteyden.

Luisteluhiihto haluttiin huomioitavan suunnitelmassa

Luisteluhiihdon harrastajat toivovat reittejä käyttöönsä:

Palaute ” Luisteluhiihto tulee ottaa suunnitelmissa huomioon. Sen sijaan että tekee hiihdolle uusia (perinteiseen soveltuvia) vanhojen yhteyksien tilalle, etenkin niiden, joissa on nyt mahdollista myös luistella, olisiko mahdollista tehdä uudet kävely/pyöräilyreitit, jolla huomioidaan nämä käyttäjäryhmät. Hiihtokausi on todella lyhyt Helsingissä, joten olisi suotavaa, että siitä saisi nauttia (myös luistelutyyllillä). Nyt jo esim. perinteisen latuja on huimassa enemmän keskuspuistossa ja Paloheinän alueella kuin vapaan hiihtotavan baanoja! Tätä ei tule entisestään ainakaan kaventaa.”

Palaute ” Luisteluhiihtäjiä ei ole mitenkään huomioitu näissä suunnitelmissa. Perinteiselle on muutenkin jo paljon enemmän latuja. Voisiko tämän tarpeen nyt arvioida uudelleen.”

Palaute ” Luisteluhiihtäjät olisi mukava saada mukaan uudistusten pariin. Helsingin keskuspuistossa Laakso-Paloheinä välillä tai Paloheinän ympäristössäkin on harmillisen vähän luisteluhiihtoon soveltuvaa tasaisenlatua metsissä. Myös me vapaan hiihtotavan edustajat toivoisimme metsäisiä hiihtomahdollisuuksia. Tasatyöntöä voi tuki aina lykkiä, mutta mieluummin yksisuuntainen perinteisenlatu ja viereen vapaan latuus kuin ei ollenkaan luistelubaanaa.”

Palaute ”Luisteluhiihtäjillekin toivoisi latuverkostoa!”

Vastine

Luisteluhiihdolle on haastavaa tarjota kattavaa latuverkostoa sen vaatiman tilantarpeen takia. Leveiden reittien rakentaminen tarkoittaisi vielä enemmän puiden kaatamista ja tyhjää reittialuetta lumettomaan aikaan, mikä saattaisi aiheuttaa lisävastustusta.

Puiden kaatamista latureitin alta vastustettiin

Puiden kaataminen Keskuspuistossa on herkkä aihe ja se sai paljon kielteistä palautetta:

Palaute ” Kaupunki ei tunnu antavan mitään painoarvoa Keskuspuiston ainutlaatuiselle metsäluonnolle, kun se valjastaa sen osaksi kaupungin asuntojen, liikenneväylien tai liikuntatilojen rakentamista.

Kaikki kaupungin tiedotteet sisältävät ilmoituksen, että puita joudutaan valitettavasti kaatamaan, mutta oravat eivät ole vaarassa.”

Palaute ”No tämä olisi dystopiaa. Kun jokaiselle liikkumis- ja/tai liikuntamuodolle pitää jokaiselta väylältä varata erikseen oma tilansa, kohta metsästä ei jää jäljelle mitään. Olen itse ympärivuotinen pyöräilijä, mutta ymmärrän ja tunnustan sen, että metsä on metsä, ja varsinkaan talvella minun ei tarvitse päästä pyörällä joka paikkaan.”

Palaute ”Vanhat metsät toimivat tärkeänä hiilivarastona! Keskuspuistoa ei tarvitse ”kehittää” liikaa, se on hyvä tuollaisenaan.

Jos jotain pikkuparannuksia tehdään, hyvä niin. Mutta paras lahja kaupunkilaisille on jättää Keskuspuisto rauhaan ja antaa meidän siellä liikkuvien nauttia luonnosta ja linnuista ja happirikkaasta "Helsingin keuhkoista" sellaisenaan. Yhtään uutta reittiä ei tuonne pidä puhkoa puita kaatamalla.

Sen sijaan esim. valvontaa ja ohjeistusta voisi parantaa alueella. Nykyihmiset eivät tunne luontoetikettejä hyvin."

Palaute *"Ennusteiden mukaan lumiset talvet harvenevat Helsingissä ja loppuvat ennen pitkää kokonaan. Muutaman talvikuukauden takia ei pidä ruveta raivaamaan luontoalueen metsiin mitään uusia väyliä. Antaa luonnon hoitaa asia."*

Palaute *"Viimeksi Pirkkolan metsän onnetonta liikuntahallia kaavoitettaessa lupailtiin, että tämän jälkeen on aika lopettaa Keskuspuistoon kajoaminen. Eipä mennyt aikaakaan, kun kaupunki on taas puiden kimpussa, nyt Paloheinän luonnonsuojelualueella pyöräilyväyliä rakentamassa.*

Kaupungin tarkoituksena näyttää olevan muuttaa Keskuspuiston kaikki hienot luonnonvaraiset metsät ja viheralueet vähitellen jonkinlaiseksi liikuntapuistoksi, jota rakennusvirasto hakkaa ja raivaa mielensä mukaan."

Vastine

Suunnitelmassa esitetyt puusymbolit kuvaavat mitattuja runkopuita (rungon paksuus yli 20 cm), joita on laskettu jouduttavan kaatamaan 13 kpl (huomioitava ettei kaikkia puita ole mitattu suunnittelualueelta). Lisäksi joudutaan poistamaan kapearunkoisempaa pienpuustoa. Latu on pyritty linjaamaan ja mitoittamaan niin, että rakentamisen vaikutus puustoon, maisemaan ja luontoon on mahdollisimman vähäinen. Rakennusvaiheessa puustoa suojelemaan rakennustapaan ja menetelmiin tullaan kiinnittämään erityistä huomiota. Kaadettujen puiden rungot jätetään ympäröivään maastoon lahoppuiksi.

Latureiteille toivottiin opastusta

Keskuspuiston reiteillä ei ole nimiä kuten kaduilla ja talvisin monikäyttö, ja hiihtosuunnat aiheuttavat ongelmia käyttäjien keskuudessa:

Palaute *"Nykyisin maastossa olevat opastukset hiihtosuunnista yms. Ovat ihan olemattomia. Niihin panostusta, kiitos."*

Palaute *"Tällä alueella latuja menee ristiin rastiin, ja opastus on huono, jos sitä yleensä on. Onneksi on ollut älypuhelimessa maastokartat - sovellus. Tämä poikittaisyhteys on tarpeellinen. Ja pohjois- eteläsuunnan reiteistä kyllä yhden voi karsia pois."*

Palaute *"Yliopastamista pitäisi välttää ainakin parhailla luontoalueilla. Jos kaupunki pääsee vauhtiin, siellä ei kohta näe metsää opasteilta. Vanhoista tienviitoista voisi ottaa mallia, ei tarvita mitään tauluja joka risteykseen."*

Palaute *"Toivon, että Paloheinän alueen kyltit, kartat ja muut opasteet uusitaan samalla ja että laduille merkitään myös hiihtotyylit. Keskuspuiston perinteisen laduilla luistelu on lisääntynyt huomattavasti, osa luisteluhiihtäjistä ei tajua, että perinteisen latujen väliin jäävä kaistale ei riitä luistelubaanaksi vaan rikkovat molempiin suuntiin kulkevia latuja eikä edes sitä, ettei reitti ole luisteluhiihtäjille tarkoitettu."*

Vastine

Ladut tulevat saamaan opasteet, kun vuonna 2020 hyväksytyn Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelman toteutus alkaa vuoden 2022 aikana. Uusi opastus on kattava ja selkeä kokonaisuus, joka opastaa sekä kesä- että talviaikaista ulkoilua koko Keskuspuiston alueella.

Nyt suunnitellulle ladulle lisätään tarvittavat suuntaviitat ja varoituskyltit ladun ja talvikunnossapidettävän ulkoilureitin risteyskohtaan.

Muut mielipiteet, jotka eivät suoraan liittyneet latusuunnitelmaan

Latusuunnitelman palautteessa nousi esiin kritiikkiä Keskuspuiston opastussuunnitelmassa esitettyjä talvikunnossapidettyjä Paloheinän ja Haltialan ulkoilureittejä kohtaan.

***Palaute** ” Kaupunkiympäristölautakunta päätti 12.5.2020 hyväksyä Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelman, jonka tavoitteena kerrotaan olevan uudistaa nykyinen puutteellinen ulkoilureittiverkoston opastus. Uusi opastus tehdään pääosin olemassa oleville ulkoilureiteille nykyisten ulkoilupalvelujen mukaisesti.*

Onko lautakuntaa johdettu tahallaan harhaan, kun tällaisen opastuksen uudistamispäätöksen varjolla on vähin äänin jonnekin karttakuviin piirrelty Paloheinän ja Pitkälän metsät täyteen pyöräiteitä?

Toivottavasti lautakunta seuraavassa käsittelyssä perehtyy suunnitelmiin ja palauttaa suunnitelman valmisteltavaksi uudelleen. Luonnonsuojelualueen ja suosituksen hiihtokeskuksen latuteitä ei pitäisi muuttaa kävely- ja pyöräiteiksi.”

Vastine

Paloheinän täyttömäen pohjoispuoleisen ladun käyttötarkoituksen muuttamisesta talvikunnossapidettäviksi reiteiksi päätettiin vuonna 2020 hyväksytyn Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelman yhteydessä. Keskuspuiston opaskartta, jossa tämä käyttötarkoituksen muuttaminen talvisin auratuksi ulkoilureitiksi on Kerro kantasi –kyselyn etusivulla olevissa tiedoissa. Samalla sivulla on myös em. lautakunnan päätös opastussuunnitelman hyväksymisestä.